

საპარტიო მთავრობის ბანაკში.

ნუსხა იმ სასულიერო წოდების პირთა, რომელნიც უწოდებენ სინოდის მიერ დაჯილდოებულ იქნენ მათი იმპერატორის ბოთის უდიდებულესობის გივარგინის კურთხევის დღეს.

საქართველოს საექსპარსიონო:

დ) კ ა მ ი ლ ა ვ ა ე ბ ო ძ ა თ : ქართლ-კახეთის უბრძოლო, ბჭის წმ. ნიკოლოზის სახელის დაქვემდებარებაში, ქუთაისის უბრძოლო, ბჭის წმ. სპირიდონის სახელის დაქვემდებარებაში, ქუთაისის უბრძოლო, ბჭის წმ. სპირიდონის სახელის დაქვემდებარებაში, ქუთაისის უბრძოლო, ბჭის წმ. სპირიდონის სახელის დაქვემდებარებაში, ქუთაისის უბრძოლო, ბჭის წმ. სპირიდონის სახელის დაქვემდებარებაში...

ბუსხა უფურსის—ობობას ჩლი, მაღალქლო...
ხელა-ი ისევ გაწყვეტილ სიტყვას მივუბრუნდით. როგორც ვიცი თუ ზემო ნათქვამიდან, ხსენებულ სიტყვების ყოველ დეპოს შეუძლიან ჯიბეში დაუნარჩუნო მუდამ-წილი თავისი მრევლის კარმდენი ათასი მანათი, რომელსაც კრძამა ვაჭარ-ჩარჩები წააგრობდნენ, თავის წესიერი მოვლედან გარეშად თავისივე მრევლს სკოლა, თეატრი (სადღე კვირათქმე დღეს სასარგებლო ლექციებსაც წაუთავაზვენ ხალხს დეპო-კისის მოთავეში), წიგნთ-საცავი, სახიზრო და სხვა. თხლა ისიც გავიგოთ დასალოცებელი, თუ რამდენ სასარგებლოა მოუტანდა სხვა-ფრთხილად სხენებულ დეპო თავისი მრევლს, რა სანარგებლო ზქნებოდა ასეთი დეპოები თვით ინტელიგენციისათვის, საზოგადოებრივ კვებისათვის და მთავრობისათვის.
იქ, დეპოში, აღარ მოტყუებდებოდა ხალხი აღარც ზომში, აღარც

დბბბ სოფელი

(მოწერილი ამავე)

სოფ. პარჯანული (ბათუმის ოლქი)*. სოფ. კობახის ხოჯა ქანია და გულ-ქვა ხოჯას ისე დაუშინებია თავის ქართველი მოწყალები, რომ დიდის მორიდებით და შიშით გამობრუნებულ ფიციან და მშინვე ჯიბეში ჩაიღებენ, ხოჯამ არ დაგვიხანოსო. ამ ხოჯამ დინახა თუ არა ქართული წიგნები, მაშინვე პირი უტყუმა წაიღო და იქ მდგომ თათრებს თვალის დახუტვით ანიშნა რაღაც და სიტყვით უთხრა, მაგ წიგნებში ხარაღის მტერი არა გამოგარაო, არ აიღოთო, თქვენივეს საჭირო არ არისო. ხალხი გაბრუნდა, არც ხოჯას წყენა უნდოდა და წიგნებიც ენანებოდა. ბოლოს მაინც წიგნებმა დასლია. ხოჯა ვაწყრა, თუმცა-კი ვერაფერი გააკეთა.
ერთი სოფელში მივედი; წინავე შევიტყუე, რომ ხოჯა ქანია იყო, მასთანვე სასტიკი კაცი. უსამიზნოების მორიდებით მე მუსლიმანად ვაღიარებთვი, ჯემშიც ვიყავი, ვილოცე ისე, როგორც აქ მოსულხომენ. ლოცვის შემდეგ მუჰამედის ცხოვრება და ლოცვები წაუკითხე. ხოჯას გაეზარდა. შემდეგ ლაპარაკი დავიწყეთ. მე ვუთხარი: ჩვენებური ხოჯები ძლიერ დადიანად სცხოვრობენ, თითოს წელიწადში 1,000 მან. მეტი აქვს, თქვე-კი აქ დიდ სიღატაკში ხართ. წყალს თქვენ ზღაღი, შეშის, ზურის თქვენ აცხობთ, ჯამეს თქვენ ჰვით და სხვ. მან მიპასუხა: მეტი რა გზა გვაქვს, ჯერი ახალი თათრები არიან, გული ისევ ქართული აქვთ. ჩვენ რომ არ ვიყოთ, ხუთის წლის განმავლობაში მთლად გაბრუნდებოდნენ, მაგრამ ჩვენ ვიყავით, ჩვენ ვამარტობთ და ჩვენ ვინახავთ. ჯამაგირს მცირეს იძლევიან, წლის გასტყოს, იმასაც ვიკავებლობთ, ძალით ვართმევთ. თუ ვეცტყით რასმე და მაშინვე იმას ვეუფლებინათ, რომ ჩვენ ქართველები ვართ, გინდა წაიღო ჩვენგანაო. აი ასეთი ხალხია აქ. დღითი ჩვენც ვცდილობთ მუსლიმებთანა ვანერტყუთო, მაგრამ ქართული ენა უფრო ვრცელდება დღეს მათ შორის. ეს შევიტყუე მე ამ ხოჯასთან და რამდენი სხვა ამაზედ მაგნებულს

*) იხ. „ივერია“, № 158.
სოფლის ღებეში. იქ აღარ იქნებოდა ცხრა ვაჭრის ხელში გამოვლილი საქონელი, როგორც დღეს სოფლის ვაჭარი მეტარხნიდამ დაწყობილი მეხუთე და მეექვსე პირიდან სიღატაკობის ერთი ორად და იმას სოფელის ღებეში ანიშნა იღებს ერთი ხუთად და მეტყველ—ერთი ათად. იქ ველარაიენ ასწყავდა ორ ლიტრიანის ჩახახათი სულდს და ვეღარ აიღებდნენ ხანავარ და ნაათად უხადდ აბრეშუმს, წინადა-პაქებს, ბოსტნეულებსა, ხილვულობას, გამომცხარს, ღვინოს, ერბოს, ყველს და სხვა ყოველ ვაჭარს ნაწარმოებს და ხელის ნამოქმედის, აზამედ მისცემდნენ ყველაში ღებეზულს ფსის და ვაჭრიდნენ ყველას თავის ოლაგას ღებეზულ ფსისად. ერთი სიტყვით, იქ ველარაიენ იზამდა იმას, დღეს რომ ვაჭარ-კაცებელი ვაჭარ-ჩარჩები ათას ნაირ უსინდისობას სჩადიან, რომლებიც სისრულეში ჩამოთვლია და ცოდნა ყოველ შეუძლებელი. განა შეიძლე

დღეს ქარაში ძალიან ბევრი ქართველი ხოჯები არიან, რომელთაც სტამბოლის რუმეთში მიუღიათ სწავლა. ესენი საშინელი ფანტარკობები არიან და ქართველი ენაც სძლეო.
ამ მხრით ამით ისევ ქართველი ხოჯები სჯობიან, რომელთაც სწავლა შინ მიუღიათ, სტამბოლის, ანუ ტრაპიზონის სასულიერო სასწავლებელი „რუმეთი“ თვლით არ უნახავს. ამათ არც თათრული ენა იციან დიდად, არც ისე ფანტარკობენ, როგორც სტამბოლში ნამყოფი ხოჯები. ამათ არც ქართული ხალხი სძლებო, არც ქართული ენა. ესენი ამომბენ, რომ ჩვენ ერთის სისხლისა და ხორცის ხალხი ვართო, ერთის გვარისა და ერთის ენისაო. „რუმეთი“ ნამყოფი ქართველი ხოჯას კი ამას ვერ ათქმევინებ ადვილად.
ხოჯებს ვარდა, მოღლებიაც არიან ასეთნი. სხვათა შორის ძველს ქაბულეთში სცხოვრობენ შემდეგ ქართველი მოღლები, რომელთაც ქართული წყარა-კითხვაც იციან, ქართულს წიგნებსაც იკანებინან. ერთი რუსულსაც სწავლობენ. ესენი არიან: 1, მოლა ჰასან ტაბიძე, 2, მოლა შერიფ დიდიანიძე, 3, მოლა უსენი დიდიანიძე და 4, მოლა ოსმან ფეხლი შერიფი. დღეს ეს მოღლები ძველ ქობულეთში სცხოვრობენ და ყველანი კარად ლაპარაკობენ ქართულს. ამათ მიეცეთ გზა და კავილი, დიდიანტენ ამ მხრის სოფლებში, ამათ მიეცეთთ არაბულს ანაშათან ერთად ბრალს სდებენ აქარის ქართველს მუფთს, რომელიც კარგი მწიგნობარი კაცი თურმე იყო, სძულდა ქართული მწიგნობრობა, დიდად ფანატროსობდა. მისი გვარა ინასარიძე. ეს მუფტი მარტში ვარდაცვილია.
ასევე ეძღვრებიან ბათუმის ქართველს მუფთს, რომელიც ქართველ მამადიანთა საქმეს სულ არ უწყობს ხელს, სძულს ქართული ენა და იმას სცილობს, ქართველთა მამადიანებში ქართველების მტრობა და მძულვარება და მამადის. ამ სასულიერო კაცთა მოქმედება თითქმის სულ ამაზედ დამყარებული. ისინი უფრო იმას მტყადნიდნენ, რომ ქართველ მამადიანებში ლაზერ-ქანლი ხოჯები დანიშნონ და ქართველი მოღლები-კი მხოლოდ მოღლებად დარჩნენ და ხოჯობამდის ვერ მაღწიონ. ჩაქების და კინტრობის მამადიან ქართველებს აქართველმა გაუსწორეს წინა და

მანამელი (შემდეგ იქნება)

რასმეს? ეს-ია, რომ არც ჩვენ უნდა დავსტოვოთ ამდენი ხალხი უბატრონოდ და უყურადღებოდ.

ღებქვა

პამპარაჭიანი. ხოლოცის გამო სწავლის დაწყების ვადა იმპერატორის მარხის საშუალო და სხვა სასწავლებლებში გადადებულია 15 სექტემბრისათვის.

გამოსაღები ცნობანი მიმოსვლა ცვეხლის ველების შავს ზღვაზე რჩინის გზის მიმოსვლა ტფილისიდან ბათუმს მიღის საფოსტო მატარებელი 9 ს. 30 წ. დღ.

Table with 2 columns: Item/Period and Price. Includes entries for 'გაბლის ექიმი', 'სოლოლაკზე', and 'ჰადემოთესის მიცემის'.

წერა-კითხვის საზოგადოების წინის მაღაზია მიილა გასასყიად სხვა წაგება გან. კაპ.

Table with 2 columns: Item/Period and Price. Includes entries for 'ხნელი, მოთხრობა', 'ქართული კელის კალენდარი 1892 წ.', 'თხზულებანი', 'სამიეული I, II და III ტომი', 'სამხარეული ქართული და ევროპული სიუჟეტები', 'სამხარეული ი. დავითაშვილისა', 'მარბადა, პოემან, ფურცელიძისა', 'წყარობა ზოგადად', 'სურამის ციხე მოთხრობა კონაქისა', 'თამარ, სპარსული ლეგენდა', 'დემონი ლერმონტოვისა', 'თარგმანი მამია გურიელისა', 'კედი I, II და III ნაწილი', 'თითო ნაწ., ცალკე.', 'სვეტიცხოვ, მოთხრობა დ. კარიკაშვილისა', 'აქეთი ბოთრობანი და ერისთავისა', 'ონიკე ერისთავი, ისტორიული ზოგადი აჯიყისა', 'ციკლოპის ნამომბი, პოემა მისივე', 'პეტარა-ჯანი ისტორიული დრამა ლეჟანდ მისივე', 'საქმეწილი ანუ მისივე მძურ სიტყვა. დ. მანანეღლისა, მეორე გამოცემა.', 'თამარანი ლესელი. გუგუნავისა', 'საქართველოს დასურათებული კალენდარი 1892 წლის შედ.', 'და გამოცემული გ. გუგუნავის მიერ ფსიკოლოგიურ მოთხრობა რაფელისა, ავტორის სურათით და მიუკლე ბიოგრაფიით.', 'სამი ეკლექტი, საყვარელი სურათებიანი წიგნი შ. მდივერისა', 'საქართველოს ისტორიული პერსონაჟი', 'ისტორიული ნარკვევი ალ. კუნიასისა', 'ქართული გრამატიკა არ. ჭუათაიასისა', 'ქართული გრამატიკა თ. კორდანიასისა', 'თამარანი ლეჟანდ რ. ერისთავისა', 'თხზულ. რაფ. ერისთავისა II ნაწ.', 'პამლედი. თარ. ინგლ. მაზარისა', 'ოტელო, თარგმანი ინგლისურენოვანი მისივე.', 'ლეჟანდი გრ. ორბელიანისა', 'ლეჟანდი ვახტანგ ორბელიანისა', 'სურათი შ. რუსთაველისა', 'წმ. ნინოს ხატი'

Advertisement for 'Заводъ МАСЛЯНЫХЪ КРАСОКЪ А. А. ТУТАЕВА'. Includes images of paint cans and text describing their quality and availability.

Advertisement for '„ივერია“' newspaper. Details subscription rates for various regions and the publication's focus on local news.